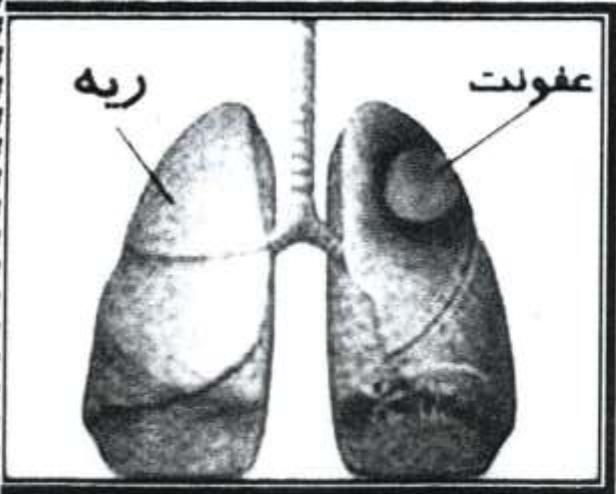

آموزش به مددجو درمورد

بیماری سل

تهیه کننده فرزاد مومن فر و ابراهیم فلاحتی دانشجویان
کارشناسی ارشد پرستاری داخلی و جراحی اسفند ۱۳۹۵

- بچه‌ها در تماس نزدیک با افراد با خطر بالا
- بیماری ریوی مزمن
- افراد سیگاری دو برابر بیشتر در معرض خطر سل هستند
- اعتیاد به الکل و دیابت قندی خطر ابتلا به سل را سه برابر می‌کنند
- افرادی که در دوسال اخیر مبتلا به عفونت سل شده‌اند.
- افرادی که معتاد به مواد مخدر تزریقی هستند.
- مصرف داروهای پیوند اعضاء (کاهنده راه‌های انتقال) :

  - آواز خواندن
  - سرفه کردن
  - عطسه کردن، تنها یک عطسه می‌تواند تا ۴۰،۰۰۰ قطره را منتشر کند. هر قطره می‌تواند بیماری را منتقل کند

نکته : مردمی که در تماس‌های طولانی مدت، مکرر، یا نزدیک با افراد مبتلا به سل هستند در معرض خطر آلوده شدن به عفونت، با نرخ عفونت حدود ۲۲ درصد می‌باشند.

پیشگیری : تلاش برای جلوگیری و کنترل سل بر واکسیناسیون نوزادان و تشخیص و درمان مناسب موارد فعال منکی می‌باشد

- استفاده از واکسیناسیون ، واکسن ب.ث.
- ژیا (BCG)

- عدم تماس نزدیک با افرادی که سل فعال دارند
- قرار نگرفتن در مکان‌های تنگ و پر ازدحام
- غربالگری

تعریف:

سل یک بیماری عفونی شایع، و در بسیاری از موارد مرگبار است. این بیماری توسط گونه‌های مختلف میکوباکتریا، به طور معمول (مایکوباکتریوم توپرکلوزیس) ایجاد می‌شود. سل به طور معمول به ریه‌ها حمله می‌کند، اما بر قسمت‌های دیگر بدن نیز می‌تواند تأثیر گذارد باشد. وقتی افرادی که عفونت سلی فعال دارند سرفه، عطسه، و یا براز خود را از طریق هوا منتقل می‌کنند سل از طریق هوا پخش می‌شود. اغلب عفونتها بدون علامت و پنهان هستند. اما معمولاً از هر ده عفونت نهفته یک عفونت در نهایت پیشرفت کرده و به بیماری فعال تبدیل می‌شود. اگر سل درمان نشود، بیش از ۵۰٪ از افرادی که به آن الوده می‌شوند را به کام مرگ می‌کشد. کارشناسان معتقدند که یک سوم از جمعیت جهان مبتلا به (باکتری عامل سل)

هستند، و در هر ثانیه یک نفر به این تعداد افزوده

می‌شود

علائم و نشانه‌های سل :

- سرفه مزمن : سرفه ایکه بیش از دوهفته به طول بینجامد
- خلط آغشته به خون
- تب
- تعریق شبانه
- کاهش وزن
- تنگی نفس و درد قفسه سینه
- انگشت چماقی
- خستگی
- از دست دادن اشتها

عوامل خطر ساز :

- مهم‌ترین عامل خطر ساز در سراسر جهان HIV است ۱۳٪ درصد از تمام موارد ابتلا به سل الوده به ویروس HIV هستند
- ازدحام بیش از حد جمعیت در مکان‌های بسته و بدون تهویه مناسب
- تغذیه نامناسب
- فقر

عامل ایجاد کننده این بیماری :

علت اصلی این بیماری «مایکوباکتریوم توپرکلوزیس» است. این باکتری هر ۱۶ - ۲۰ ساعت یک بار تقسیم می‌شود. می‌تواند در برابر مواد ضد عفونی کننده ضعیف مقاومت کند و می‌تواند در یک شرایط خشک هفته‌ها زنده بماند.